

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

III. Laici Concilia indicunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

doctrinam non à Dei spiritu sed ex hominibus esse. Eoque sperandum, doctrinam hanc in hominum natam ce-
 rebri, breviturus interituram; præsertim quum inte-
 stino schismate & dissensionibus vires huius sectæ adeo
 debilitata sint, ut nihil quam propinqua eius ruina ex-
 spectari possit. Et hunc quidem metum etiam Cen-
 turatores omnibus fere paginis ostendunt: nec
 mirum, ita enim B. Joannes Apostolus in Apoca-
 lypsi sua cap. 9. in Prophetia de Locustis prædixit,
 quod nempe eos in quos potestatem non accepe-
 runt seducendo & inficiendo, cruciabat mensibus
 quinque, quos menses si ad Lunares referamus
 cursus, & Lutherus Anno 1517. exeunte occupent
 Catholicos cruciate, opinari licebit non absque ali-
 qua ratione adiectis ad eum anni numerum an-
 nis prædictis, CL interitum Luthericæ sectæ ad
 Annum 1667. instare.

II. Nec mirū sane est, singulos novorū istorum
 Evangelistarū suis veluti classicum cecinisse. Post
 primarij enim ipsorum Magistri apostasiam unuf-
 quisque à Saturniano & melancholico suo ingenio
 sectam sibi formabat; quisque in sua officina
 ad suum modulum Deum sibi fingebat, ut merito
 exclamare possimus: vel cum Scriptura (a) *secundū
 numerum civitatum suarum, O Septentrio, erant Dij
 tui.* Et unaquaque gens fabricata est Deum suum. vel
 cum poëta; *Heu mihi, quot Fidibus, luditur una fides,
 vel. Hei mihi, quam varia demon mortalis arte
 Illudit, cæco mentes agit atq; furore!
 Nullus ut in totorū detestabilis error
 Orbesiet, quæ non hominū pars magna sequatur.*

Rationem huius calamitatis bene Lutherus ipse
 vidit, inquiens. (b) *Violata Ecclesia concordia atque
 unitate, dissensionum nullus est finis. Sacramentarij pri-
 mum à nobis exierunt, deinde Anabaptista, qui tamen
 longe inter se dissident. Sic una secta provocat alteram,
 & una alteram condemnat. Cessante unitate, in infinitū
 progredi numerum Mathematici dicunt; sic disturbata
 Ecclesia unitate, erroribus aditum præcludere impossibile
 est.* O quo vis alio quam hæterico, & quidem hæ-
 retarcha Lutherō dignam sententiam! An quis
 quam putet hanc in eodem pectore in quo tot ab-
 surdæ opiniones, natam; & ab eodem ore quo tot
 blasphemiarum, prolatam? Circumferuntur versus a-

liquot; Lutheri fortunam suam lamentantis præ-
 sonam representantes; quos ut lectu dignos & in-
 tellectu faciles adscribo. Sic vero in eis loquitur
 Lutherus:

*Si qua mihi iustas expressit causa querelas,
 Heu nunc præ cunctis digna querela veniè.
 Ille ego qui quondam famâ super æthera notus,
 Nunc me vix aliqua gloria parte manet.
 Omnia Calvinus rapuit, totumque per orbem
 Illita vipereo dogmata felle serit
 Tu quoque dilectos inter pars prima Melanchthon,
 Qui mihi præ cunctis fidus amicus eras,
 Diceris extremâ liquisse in morte Lutherum,
 In nova Calvinî dogmata falsaruens:
 Hic ubi pallentes pervenit rumor ad umbras,
 Heu mea concussit quam gravis ossa dolor:
 Hinc Anabaptista, Smidelinus, Brentius, & qui
 Musculus exigui nomina muris habet,
 Gallus, & Illyricus, nuper quoque missus ad Orcum
 Zuinglius, & reliqui tuba profana vident.
 At ego, qui quondam doctor, primusque magister,
 Quisque hu discipulis semina prima dedi:
 Heu miser ignotas profugus compellor adoras,
 Vixque aliqua nomen parte Lutherus habet.
 Quamq; ego venabar laudem famamq; decusq;
 Hei modo discipuli cuncta tulere mei,
 Quos genui, quos hac peperit mihi lingua, manusque,
 Quorum præcipuus fautor, & author eram.
 Hac promissa fides? pietas hac debita patris
 Heu mihi! quam pretium criste magister habet,
 Degeneres animi! genus execrabile mundo,
 Tempore percipies præmia digna tuo.
 Hæc ego vaticinor: Vates quoque vanus habebor,
 Nite, perfida gens, pœna parata manet.*

III. Alia & prædictæ causæ proxima in infinitum
 multiplicandi hæreses fuit immanis licentia
 interpretandi scripturas sacras, à Luthero inchoa-
 ta pro arbitrio, & alijs omnibus communicata. Et
 hoc potissimum videtur indicari per apertionem pu-
 tæi abyssalis in Apocalypsi. Siquidem sacra scriptu-
 ra vere est abyssus, in qua à diebus Moysis usque
 modo quatuor annorū millibus ingenium huma-
 num eminentissimorū ingeniorum laborat, fodit
 & mendicat, & nondum fundum pervidere potest.
 Placuit valde iudi populo, quod ipsi sine scholarū
 impensa & labore à Luthero crearentur Doctores
 Sacro Sanctæ Theologiæ ac Scripturarum, & usus
 est potestate docendi accepta à Luthero, & inter-

pre-
 a Jerem. 2. & 4; Reg. 17. b Luth. Tom 5. cap. 5. ad Cal.

pretandi, & iudicandi, & hæc scripturam interpretandi & ad quemvis sensum derorquendi licentia multis civitatibus ansam dedit. Conventus agendi, religioni quam vellent formam inducendi, & qui placerent Pastores vocandi, falsa illa divini verbi moneta turpiter deceptis. Neque enim lupos à canibus discernere sciebant; quum utriusque eisdem fere pilos, eandem magnitudinem, multaque alia similia, sed diversas admodum naturas habeant & mores. Hinc scite Epictetus multos ait, rapacibus lupis aditum ad se dare, eo quod fidei canibus similes videantur. In conventibus vero illis nemo postremus esse volebat, (a) sed suam quisque prænuñciabat sententiam: ut recte Lutherus dixerit, eò rem rediisse ut Prædicantibus nihil amplius opus sit. (b) Numquemque enim sibi ipsi legem præscribere. Ac licet porci sint, vivant ut porci, & ut porci moriantur; omnes tamen magis quam ipse Christus Evangelicos videri velle. Sic ille de suæ sectæ hominibus loquitur. Er Centuriatores, ô miseros, exclamant (c) qui quam hodie pro vera receperunt doctrinam, cras tamquam falsam reprobant; & hæresim appellat quod paulo ante tamquam ipsam Veritatem fuerant amplexi. Sed, quæso te, Lutherè: annon in mentem tibi venit quod tuos auditores ac discipulos ipse docuisti, inquiens. (d) Magistratum impedit non debere quominus unusquisque credat & doceat quod bonum ipsi videtur, & vel veritatem vel mendacium amplectatur. Christum Episcopis, Doctoribus & Conciliis de religione iudicandi potestatem abstulisse, & omnibus dedisse Christianis, nempe Ioannis X. capite. Hanc eandem Lutheri doctrinam discipuli quoque eius professi sunt. Ex horum numero quidam non postremus, (e) Concilium, ait, ad decidendas religionis controversias expectandum non esse. Possit unusquemque de doctrina iudicare, falsam damnare, & veram amplecti. Potestatem hanc omnibus sive doctis sive indoctis, sive laicis sive Sacerdotibus, sive Theologis sive politicis, ab ipso Deo esse concessam, ita tamen ut id fiat iuxta infallibilem divini Verbi normam. Sed dic mihi, mi homo, quis illud dijudicabit & tibi indicabit, ô homo natura cæce, utrum norma illa recte adhibeatur? & utrum ad perpendiculum exacte directa sit, vel minus? imo unde scies hoc quod adhibes uti normam, verè esse normam illam sive verbum Dei genuinum? & deinde, te eius germanum sensum tenere? Si cum Luthero dixeris: certus sum, clarum est: dic etiam cum eodem, Ego iudicium Dei super doctrinam meam portare nolo; spero quod sit bona, Et quid facies in iudicio Dei si non sit bo-

na, tute enim iudicem te fecisti? & Doctorem constituisti, Ducem cæcorum, ad quos ducendos non es missus legatus. *VI.* Huius porro novitæ Ecclesiæ Prælati (paucis exceptis apostatis) fuerunt aut equites, aut mercatores, aut opifices, aut alterius è plebe conditionis: qui tamen certis distincti gradibus & titulis, ad Synodos vocantur. Mos enim hæreticis semper fuit, in aibus dignitatis & gloriæ cuiusdam titulis eos qui se ipsi adiunxerint, ornare, ut ceteros ambitione alliciant, quos veritate ad se pertrahere non possunt: Recte Tertullianus; *In rebellium castris esse, idem est, inquit, ac merere.* In his vero Lutheranorum conventibus ipsi. Principes aliquando præfuderunt, quorum plures summorum Pontificum in sua ditione auctoritatem vindicabant sibi atque usurpabant. Saxoniarum Dux tot tamque diversas religiones in regionibus suis pullulare videns, quatuor Visitatores constituit, qui Ecclesias passim inspiceret, & religionem ordinarent. Ex his duo erant ex æquestri ordine, tertius Legum erat Doctor, Hieronymus Schurffius, & quartus artium Magister, Philippus Melancthon, qui cum in Theologia studio parum adhuc profecerat. Facta enim hæc est visitatio An. MDXXXVI. Hi oppidatim ac villatim circumcuntes, ridicule satis Pastores aliosque ecclesiarum ministros examinabant, novam doctrinam & formam quam ipsi nesciebant præscribebant: & novi passim ab ipsis Doctores constituti novas quoque doctrinas proponebant. Et quemadmodum primi Mahumetismi auctores (quæ hæresis apud Christianos nata est) religionem quandam comminisci voluerunt quæ inter Judaicam & Christianam esset intermedia? sic etiam Visitatores hi novam quandam Dei colendi ac credendi formam Saxonibus proseripserunt, reteris quibusdam Catholicæ religionis dogmatis, & ceremonijs, & quibusdam è Lutherana admistis. Tum etiam Catholici qui in maiorum suorum religione perstabant, expulsi: Lutherani vero cetero qui admodum pertinaces, formam hanc religionis intermediam sequi coacti sunt. De Visitazione hac Melancthon librum publicavit, & Christianæ

Cc Fidei

a Vide Historias Colloquiorum, Synodorum, Convenerunt &c. in Vlenbergio Vita Lutheri, Melancthi. Maioris, Osandri. Anatomiam Ecl. Cathol. Tract. 2. b In Enarr. in cap. 15. Corinth. Tom. 5. in Matth. cap. 8. c Cent. 9. in Præfat. d Tom. 3. fol. 15. e Schuffelb. de Synod. cog. lib. 2. Art. 15.